

Plats och tid Nackasalen GH-1, onsdagen den 4 december 2024, kl. 15:00-16.40,
sammanträdet ajournerades 16.28 - 16.40.

BESLUTANDE

Johan Krogh (C), Ordförande
Agnes Palinski (M), 1:e vice
ordförande
Henrik Unosson (S), 2:e vice
ordförande
Magnus Sjöqvist (M)
Anna Carlsson (M)
Tim Sundberg (M)
Birgitta Berggren Hedin (L)
Hercules Idsund Larsson (KD)
Helena Westerling (S)
Thomas Josefsson (S)
Lina Olsson (NL)
Rolf Wasteson (V)
Sidney Holm (MP)

ERSÄTTARE

Johan Hiller (M)
Oskar Rosell (M)
Henrik Ljungberg (M)
Caroline Westerståhl (C)
Linda Sterner Varnestig (L)
Hercules Idsund Larsson (KD)
Alva Dahn (S)
Bertil Damberg (S)
Mikael Carlsson (NL)
Erika Elisson (V)

Insynsplats

Övriga deltagare Dennis Höjer, Charlotte Persson, Joaquim Fräki Martins, Jessenia Amau
Mallque, Emma Östlund, Angela Jonasson, Susanne Werlinder, Emma
Rosengren, Tore Liljevist, Johan Hausmann, Sylvia Ryel, Carl Arvidsson,
Fredrik Knutzén, Maria Melcher, Therese Sjöberg, Emma Castberg, Maria
Kjell Andrén, Ida Wahlbom, Sally Berggren, Emil Christiansson, Hjalmar
Handstedt

Utses att justera Henrik Unosson

Paragrafer § 244
Justeringsdatum 10 december 2024

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Underskrifter

Sekreterare

.....
Joaquim Fräki Martins

Ordförande

.....
Johan Krogh

Justerande

.....
Henrik Unosson

.....

Ordförandes signatur

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

BEVIS OM ANSLAGSDAG

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens protokoll är justerat.
Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Sammanträdesdatum	4 december 2024
Anslaget sätts upp	5 december 2024
Anslaget tas ned	27 december 2024
Förvaringsplats för protokollet	Nacka stadshus

Underskrift

Nämndsekreterare

Utdragsbestyrkande

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Innehållsförteckning

§ 244 MSN-2024-00187	5
Översiktsplan Nacka 2050	5
Protokollsbilaga I Nackalistans tilläggsyrkande för MSN:s yttrande till översiktsplan.....	9

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Översiktsplan Nacka 2050

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden överlämnar synpunkter över remissen Översiktsplan för Nacka kommun 2050 till kommunstyrelsen i enlighet med protokollsbilaga 2 daterad den 13 oktober 2024.

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens beslut justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Översiktsplanen ska bidra till en långsiktigt hållbar utveckling i Nacka kommun och främja en ändamålsenlig planering utifrån kommunens övergripande mål, ambition och vision. Utvecklingsinriktningen för Nacka 2050 syftar till att i linje med framtagna målbilderna förstärka kommunens befintliga kvaliteter och öka attraktionskraften genom dynamisk och urbana miljöer i Västra Sicklaön och lokalsamhällen med unika identiteter, samtidigt som småskaligheten och den gröna och blå infrastrukturen bevaras. Planförslaget bygger vidare på inriktningen i den nuvarande översiktsplanen. Till samrådsförslaget till ny översiktsplan finns en tillhörande miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättad i enlighet med Miljöbalken kapitel 6.

Översiktsplanen har formulerat ett antal målbilder som grundar sig i viljan att förstärka Nackas unika kvaliteter i samklang med viktiga kärnvärden för en hållbar utveckling. De framtagna målbilderna grundar sig i såväl Nackas specifika geografier som övergripande tematiska kärnvärden för framtiden. Målbilderna utgör en viktig grund för översiktsplanens inriktning. Utvecklingsinriktningen för Nacka 2050 syftar till att utveckla befintliga kvaliteter och öka attraktionskraften genom livfulla stadsmiljöer, karaktärsfulla lokalsamhällen, småskaliga grannskap, variationsrik natur och kust. Utvecklingen av Nackas olika geografier bygger alla på sex kärnvärden som ska genomsyra planeringen (se bild nedan).

Översiktsplanen har en lång tidshorisont och ska tydliggöra hur Nackas fysiska utveckling kan bidra till att uppnå kommunens vision genom att ge vägledning för hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras. En översiktsplan är inte juridiskt bindande, men har genom sin vägledande funktion en central roll för kommunens utveckling. Dess inriktning omsätts i detaljplaner och lov för mark och vatten vilka är juridiskt bindande. I översiktsplanen beskrivs även riksintressen enligt miljöbalken samt hur kommunen avser att tillgodose dessa.

Översiktsplanen har en viktig kommunikativ roll då den tydliggör kommunens syn på framtida utveckling. Det möjliggör för Nackabor, myndigheter och andra intressenter att få

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

en uppfattning om hur kommunen kan ställa sig till kommande anspråk på förändringar av olika områden och vilka effekter detta kan komma att få.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 13 september 2024

1. Bilaga 1 förslag till yttrande
2. Bilaga 2 Översiktsplan för Nacka kommun 2050
3. Bilaga 3 Miljökonsekvensbeskrivning tillhörande översiktsplan för Nacka kommun 2050

Yrkanden

Lina Olsson (NL) yrkade bifall till det utsända förslaget samt tilläggsförslag (bilaga 1 till protokollet).

Johan Krogh (C) yrkade bifall till eget förslag till yttrande (bilaga 2 till protokollet).

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det fanns tre förslag till beslut – det utsända förslaget, Lina Olssons (NL) tilläggsförslag samt Johan Kroghs (C) förslag till yttrande.

Ordföranden ställde först det utsända förslaget mot Lina Olssons Johan Kroghs (C) förslag och fann att miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade i enlighet med Johan Kroghs förslag.

Ordföranden ställde därefter Lina Olssons (NL) tilläggsförslag mot avslag och fann att miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutat att avslå tilläggsförslaget.

Följande ledamöter deltog ej i beslutet: Henrik Unosson (S), Helena Westerling och Thomas Josefsson (S).

Protokollsanteckning

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande till protokollet:

Förslaget till Översiktsplan har mycket bra delar. Dock finns där en hel del skrivningar och detaljer som vi i Vänsterpartiet tycker annorlunda om eller saknar. Vi kan inledningsvis hålla med om de fyra punkter som angetts som medskick från ungdomsdialogen kring planförslaget. Tyvärr har det inte fulla tagits om hand i planförslaget.

På flera ställen i programmet skrivs om bostadsbyggandet. Det vi anser saknas är perspektivet på segregation. Nacka är en av landets mest segregerade kommuner och det är en synnerligen angelägen aspekt när vi talar om Nacka som en hållbar kommun. Den sociala hållbarheten glöms ofta bort där och så tyvärr i stort i detta planförslag också. Typen av bostäder (äganderätt, bostadsrätt, hyresrätt – Vänsterpartiet har ju drivit att minst

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

hälften av alla bostäder som byggs ska vara hyresbostäder) är en aspekt, en annan är kostnaderna för boendet. Även om det inte helt ligger i kommunens rådighet att t.ex. se till att boendekostnaderna blir låga så har ändå kommunen förutsättningar att påverka utifrån sättet markupplåtelse och stadsplanering sker. Denna aspekt var också en av ungdomarnas medskick.

Som en del i att göra Nacka till en inkluderande miljö men också mindre segregerad så ingår att se till att det finns icke-kommersiella samlingsplatser. Viktigt är då att se till att allmänt tillgängliga ytor, som gator och torg, blir allmän platsmark och inte kvartermark så att inte yttrande- och demonstrationsfriheten begränsas. Nacka har också ett stort behov av mer idrottsytor och -anläggningar vilket i alla lägen bör finnas med som en aspekt i planläggning.

I planförslaget talas om ”strategisk markpolitik” vilket låter tjuvigt men ingenstans nämns vad den strategin faktiskt innebär rent konkret. Vi efterlyser därför ett förtydligande av detta.

I planförslaget talas också om effektivt markutnyttjande vilket vi håller med om är mycket angeläget. Det innebär t ex att minimera intrång på idag gröna ytor. I det sammanhanget kan man ifrågasätta den stränga linje om förtätning av småhusområden som planförslaget anger och som remissvaret från MSN i än högre grad uttalar. Det finns flera problem med förtätning i småhusområden, dels kan det i vissa fall vara av kulturhistorisk art men än oftare därför att kollektivtrafiken dit är dålig. Men samtidigt är det i anspråkstagen mark och att förtäta med fler småhus eller mindre flerbostadshus kan därför ge ett positivt tillskott till bostadsbeståndet.

Begreppet 15-minutersstaden nämns i planförslaget. Inte bara inom västra Sicklaön utan även på andra ställen i Nacka med tätare bebyggelse bör den tanken få en mer framträdande roll. Dels ger det en högre livskvalitet för de som bor i området men det innebär också mindre långväga åkande och är i förlängningen positivt för klimatet.

Planförslagets aspekter på grön och blå struktur har Vänsterpartiet lagt synpunkter på i KSMU varför vi avstår här i MSN. Dock är det svårt att låta bli att påpeka vikten av tillgång till områden för friluftsliv och för att bevara den biologiska mångfalden. En aspekt på det är att i den mån skogsbruk förekommer i kommunen så är det angeläget att det görs på ett sätt som bevarar den biologiska mångfalden och känslan av skog och inte i form av kalhyggen som i förlängningen leder till granplanteringar, inte skog.

I planförslaget skrivs på flera ställen om Östlig förbindelse. Det är ett gammalt förslag som det nu är dags att slutligen avfärda. En sådan biljed medför alltid ökad biltrafik, det visar erfarenheten. Visst behövs bättre kommunikationer i Storstockholm men det måste istället erbjudas med kollektivtrafik samt bättre förutsättningar för cykeltrafik. Billederna medför, förutom ökade utsläpp av klimatgaser antingen direkt från bygget av lederna och

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

bilkörandet eller indirekt från tillverkning av alla de bilar som invånarna uppmuntras skaffa när bilen är en förutsättning för transporter. Östlig förbindelse har också, genom det reservat som Länsstyrelsen inrättat, lagt hinder till utveckling av en stor del av västra Sicklaön. Att kräva en precisering av reservatet leder en liten bit men när vi talar om att spärra marken i 20-30 år framåt så är det orimligt. Även om ett beslut att bygga leden skulle tas under 2020-talet så vet vi av erfarenhet att den ändå inte kommer att vara klar förrän på 2050-talet med allt vad det innebär av störningar för människors dagliga liv under lång tid.

En annan trafikfråga som är aktuell men som i planförslaget bara omnämns mycket kort är frågan om bussterminal vid Nacka trafikplats. I och med att överdäckningen av Värmdöleden nu ”pausats” (dvs i praktiken avförts från planerna) så måste den där tilltänkta bussterminalen ges en annan lösning. Att göra det genom kantstensparkering av bussar i detta snart tätbebyggda område är orimligt. Därför måste också planförslaget ta hänsyn till att en samlad lösning är nödvändig inom området.

Vi har i detta skede av planeringen valt att inte lämna synpunkter på enskilda områden, det får anstå till dess samrådet är klart.

Lina Olsson (NL) och Mikael Carlsson (NL) lät anteckna följande till protokollet:

Nackalistan yrkar på ett utökat samrådsyttrande från nämnden till översiktsplanen då vi anser att tjänstemännens förslag till yttrande är bra men behöver kompletteras med detaljerade synpunkter.

Vårt förslag till kompletteringar omfattar krav på förtydliganden, korrigeringar av fel gentemot redan fattade beslut men även ett alternativt förslag till en alternativ bebyggelseutveckling i Nacka som Nackalistan står bakom. Översiktsplanen visar inte heller hur det utlovade målet att skydda 30% av Nackas natur ska kunna nås.

Nackalistan har en avvikande sakpolitik i det hänseendet att vi inte vill bygga i samma omfattning och i samma takt som den moderatledda Alliansen som styr i Nacka m h a miljöpartiet.

Kommunstyrelsen beslutade i september att översiktsplanen skulle gå ut på samråd.

Nackalistan ansåg att översiktsplanen inte var färdig nog att skickas ut till samråd, varför vi yrkade återremiss och reserverade oss emot det beslutet.

Synpunkterna i detta tilläggsyrkande är en delmängd av de synpunkter som vi lämnade i vårt återremissyrkande i kommunstyrelsen och som faller inom miljö- och stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde och som utvecklats med bl a sidreferenser.

Även tjänstemännens många och stora synpunkter i sitt föreslagna yttrande till miljö- och stadsbyggnadsnämnden visar att översiktsplanen i stället borde ha gått ut på interremiss till

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

kommunens egna facknämnder och kompletterats innan den skickades ut till samråd till Länsstyrelsen, Region Stockholm, myndigheter som Trafikverket, Luftfartsverket, m fl, de 26 kommunerna inom Stockholms Län samt nätverk, organisationer och invånare i Nacka med omnejd. Eftersom detaljrikiedom i översiktsplanen är alldeles för låg i många hänseenden finns risk för att hela samrådet måste göras om efter kompletteringar.

Protokollsbilaga I

Nackalistan tilläggsyrkande för [MSN:s](#) yttrande till översiktsplan Generellt

En sammanställd och högupplöst plankarta som hör ihop med översiktsplanen ska tas fram, för att öka detaljrikiedom.

De refererade planprogrammen för Centrala Nacka, Sickla, Henriksdal, Orminge centrum, Fisksätra och Älta Centrum är alla delvis utdaterade och bör revideras med rättning av inaktuella/felaktiga uppgifter innan översiktsplanen antags. Alternativt bör referenserna utgå och relevanta uppgifter från programplanerna skrivas in direkt i översiktsplanen.

Bland annat bör det framgå vilka funktioner som de olika lokala centrumen bör innehålla som skola, förskola, arbetsplatser, service, butiker, föreningslokaler, kultur- och fritidsaktiviteter och parker.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

RUFS, s. 9

Översiktsplanen och den regionala utvecklingsplanen i Stockholms län (RUFS) stämmer inte överens i flera avseenden. Det gäller bland annat

- tunnelbanans förlängning från Nacka forum till Orminge centrum
- östlig förbindelse
- kollektiv båttrafik i Skurusundet
- bussterminal vid Nacka forum

Regionen och kommunen bör samverka så att översiktsplanen stämmer överens med den regionala planen, senast vid den tidpunkt som dessa två dokument antags.

Mark och vattenanvändning, s.36

I förslaget till ny översiktsplan är en stor del av all bostadsbebyggelse markerad som "sammanhängande bostadsbebyggelse" på plankartan. Denna beteckning omfattar allt från villakvarter med uppväxta trädgårdar i Solsidan till stadsliknande kvartersmark med flerbostadshus som i Tollare.

Detta är en stor förändring gentemot den gällande översiktsplanen vars plankarta definierar tre nivåer; gles, medeltät och tät bostadsbebyggelse.

Eftersom förslaget på ny översiktsplan inte anger täthet på samma sätt som den gällande, ger översiktsplanen inte samma vägledning till vilken mark som ska exploateras/förtätas eller bevaras med befintlig bostadsbebyggelse och mindre grönytor.

Ska denna nya definition "sammanhängande bostadsbebyggelse" användas för en stor andel av Nackas bebyggda mark så bör översiktsplanen beskriva önskad tätheten på annat sätt i kapitlet för markanvändning.

Bytespunkt Nacka, s. 73

Följande mening bör läggas till:

"Bytespunkten ska vara en trygg, gen, väderskyddad och välfungerande omstigning mellan buss och tunnelbana.

Den nya bytespunkten ska inte utsätta närboende för ökat buller eller problem med framkomligheten i trafiken.

Boende i östra Nacka ska även ha tillgång till bra kollektivtrafik som går in till Stockholm utan byten."

Miljö kvalitetsnormer buller, s. 96

I översiktsplanen står bla att "i planeringen eftersträvas goda ljudmiljöer." Miljö- och stadsbyggnadsnämnden efterfrågar en strategi för hur kommunen ska lösa bullerproblemen när byggandet och antalet invånare ska öka.

Alla kommuner över 100 000 invånare ska kartlägga buller från vägar och spårtrafik. I kartan "Bullerkartläggning väg" är det svårt att utläsa vilka områden som är röda och vilka som är lila (över 70 dBA). Det behöver bli tydligare.

Det bör framgå om bullerkällor från vägar utanför kommunen (som Tyresöleden) ska kartläggas inom ramen för det kommande *Åtgärdsprogrammet*. Även buller från vägar och spårtrafik som inte kommunen har rådighet över (som Saltsjöbanan och Värmdöleden) ska kartläggas och åtgärder föreslås. Detta bör förtydligas.

Klimat och miljö, s. 89

Det står att man ska anpassa byggnation efter platsens förutsättningar. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden vill att detta förtydligas och konkretiseras. Exempel på detta är att minimera hårdgjorda ytor, sprängning av berg, avverkning samt utdikning av våtmarker.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Det bör även stå något om att kommunen inte bör uppföra nya byggnader eller anläggningar i områden med översvämningsrisk enligt länsstyrelsens kartering.

Kulturmiljö, s. 63

Byggnader av historisk eller kulturell betydelse bör skyddas långsiktigt.

Rubriken *kulturmiljö* bör förtydligas med att beskrivas hur kommunen systematiskt ska arbeta med kulturhistoriska byggnader och miljöer som inte har ett formellt skydd av Länsstyrelsen eller staten. Till exempel skulle man kunna införa q-bestämmelser i nya/ändrade detaljplaner som innefattar kulturhistoriska miljöer.

Saltsjöbanans kulturhistoriska stationshus vid Nacka station, Saltsjö-Järla, Lillängen, Storängens station, Saltsjö-Duvnäs, Igelboda, Ringvägen och Solsidan bör bevaras.

Upplevelserikt och hälsofrämjande, s. 30

Nacka har ett stort behov av ytterligare fotbollsplaner och andra idrottsanläggningar, vilket bör planeras i översiktsplanen för att långsiktigt kunna säkerställa tillgänglig mark för bostadsnära idrottsytor i alla kommunalder.

Befintliga och planerade större idrottsanläggningar ska finnas med på plankartan precis som de gör i den gällande översiktsplanen.

Markanvändningsförslag

Västra Sicklaön

- **Sickla, s. 40**

Svindersberg bör förbli naturmark och inte exploateras.

- **Centrala Nacka, s. 40**

Birkaområdet med villakarakter bör bevaras och inte exploateras.

Sydöstra Vikdalen. Grönområdet norr om Värmdöleden bör bevaras och gärna skyddas.

Det bör förtydligas att området *Järlahöjden* även fortsatt ska utgöra ett nav för idrotten i kommunen med ett idrottskluster som utvecklas med växande behov.

- **Henriksdal/Kvarnholmen, s. 40**

Henriksdalsbacken

Marken norr om Trolldalen men söder om Kvarnholmen ska markeras som naturmark i plankartan.

Den östliga sidan av Henriksdalsbacken (Trolldalen) ska förbli naturmark och inte exploateras.

En gång- och cykelbro mellan Henriksdal och Sickla ska finnas med på kartan över cykelvägnät på sidan 71, samt under markanvändningsförslaget på sidan 40.

Gäddviken

Trafiksituationen får inte förvärras av den kommande detaljplanen *Gäddviken*. Till exempel måste tunneln genom Finnbodaberget fungera för genomfartstrafik till Kvarnholmen.

Utblicken och förmansbostaden på *Finnberget*. Detta område bör betecknas som naturmark och inte exploateras.

Skatberget. Denna skogsdunge mellan Finnberget och Finnboda bör förbli naturmark och inte exploateras.

Bageribacken. Detta område i Saltsjöquarn mellan bostadsområdet och Saltsjöbanan bör förbli naturmark och inte exploateras.

Engelska parken. Detta område i skogsdungen mellan Danvikshem och Vilans skola bör förbli naturmark och inte exploateras. Skogsdungen har naturvärde klass 1. *Fredriksberg*. Detta

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

område på östra Kvarnholmen mellan Kvarnholmsvägen, Disponentbostaden, Kvarnholmsparken och Stockholms inlopp bör förbli naturmark och inte exploateras. *Finnbodaberget*. Tillgängligheten för de boende bör förbättras genom att anlägga en hiss.

- Ryssbergen/Svindersviken
Grönområden kring Svindersviken bör utredas för naturreservat.

Östra Sicklaön

- Nyckelviken
Det befintliga naturreservatet bör utökas österut.
- Skuruparken
Ett naturreservat bör instiftas här.

BOO

- **Tollare, s. 46**
Pendelbåttrafik till Tollare brygga från centrala Stockholm bör utredas.
Tollare bör markeras som ett mindre lokalt centrum.
Tollare behöver kompletteras med service, grönytor och kultur.
- **Kummelbergets verksamhetsområde, s. 47**
Utvidgningen av verksamhetsområdet bör utgå.
- **Dalkarlsängen, s. 46**
Det står i texten att "Inriktningen för den fortsatta planeringen är att området ska utvecklas med blandade funktioner i ett attraktivt läge". Den texten bör uppdateras och beskriva hur området ska utvecklas.
Exploatering av våtmarken i Dalkarlsängen bör undvikas. Möjligheten att nyttja marken på Boo-tippen, som saknar naturvärden och ska övertäckas, till andra funktioner än logistikcentrum bör utredas, till exempel idrottsyta, park eller gata.
Boo behöver en permanent kretsloppscentral (KLC) och översiktsplanen bör peka ut mark för detta.

Fisksätra/Saltsjöbaden

- **Fisksätra, s. 50**
Pendelbåttrafik till Saltsjöpir från centrala Stockholm bör utredas.
Fidravägen 1, den tomt som tidigare användes av akademiska skolan bör fortsatt vara detaljplanelagd för skoländamål. Fisksätra har ingen kommunal skola idag.
- **Skogsö, s. 51**
Skutviken i naturreservatet bör utvecklas för friluftsverksamhet i enlighet med Saltsjöbadens Naturskyddsförenings "[Vision för Skutviken](#)" från 2020, dock med bibehållen byggnadsyta.
- **Gungvikens verksamhetsområde, s. 51**
Utökningen av verksamhetsområdet i översiktsplanen bör minskas.
Inriktningen bör vara på idrotts- och friluftsliv samt härrörande verksamhet som till exempel båtupställning.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Älta

- **Kolarängen Ältagård Lovisedal, s. 54**
En våtmarkspark bör anläggas i den västra delen av Älta våtmark.
- **Hedvigslund, s. 54**
Mark för lokalisering av en drivmedelstation nära Tyresöleden bör pekas ut.
Infartsparkeringen för bilar vid Ekstubben bör förbli kvar.
- **Erstavik, s. 54**
Delar av Erstavik bör utredas för naturreservat.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Protokollsbilaga 2

2024-10-13

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

Nacka kommun Dnr: MSN-2024-00187

Remitteringsinstans Dnr: KSKF-2023-00212

Yttrande över Översiktsplan för Nacka kommun 2050, samrådsförslag, från kommunstyrelsen

Sammanfattning

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har fått samrådsförslaget Översiktsplan för Nacka kommun 2050 på samråd. Översiktsplanen är en grundläggande informationskälla för nämnden i flertalet av nämndens beslutsärenden. Tydlighet och klarhet i vägledningen underlättar nämndens arbete.

Förslaget till ny översiktsplan ger en tydlig strategisk inriktning och bedöms vara förenlig med kommunens nya klimat- och miljöprogram som nu är på remiss. Målbilden om att förstärka Nackas unika kvaliteter för att skapa en attraktiv variation är positiv och de lokala utvecklingsmöjligheterna ger i stort god vägledning.

Synpunkter på remissen rör främst förtydliganden för att underlätta tolkningar vid efterföljande planering. Till exempel för Västra Sicklaön där en än tydligare vägledning avseende hur den bebyggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras skulle underlätta för efterföljande planering.

Övriga synpunkter rör behov av övergripande planeringsunderlag och avvägningar i skedet mellan översiktsplan och detaljplan. Samt att förslaget till ny översiktsplan är mer tillåtande till förtätning och avstyckning i småhusområden än vad befintlig översiktsplan är. Detta gäller för småhusområden förutom Björknäs och Eknäs som har områdesplaner som styr förtätning och avstyckningar tydligare. För bygglovs verksamhet saknas beskrivningar av nuläget, något som är viktigt i utvecklingen när något ska förändras utanför detaljplanelagt område.

Kapitel 1 och 2 samt integrering av målbild och karaktärer

Översiktsplanen visar tydligt att kommunen ska växa längs med befintliga transportleder i syfte att hushålla med mark och vatten, att åstadkomma hög närbarhet och ge möjlighet till goda kvalitéer för kommunens invånare exempelvis vad gäller service, rekreation och grönska. Ambitionerna inom klimat- och miljöområdet har tydligt stärkts i jämförelse med nu gällande översiktsplan.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Målbilden om att förstärka Nackas unika kvaliteter för att skapa en attraktiv variation är positiv och de lokala utvecklingsmöjligheterna ger i stort god vägledning men kan kompletteras. Då Västra Sicklaön innehåller många varierande områden kan den med fördel redovisas något mer mångfacetterat än för kommunen i övrigt för att understödja de olika områdenas unika karaktärer. Översiktsplanen kan stärka beskrivningen av hur föreslagen bebyggelseutveckling förhåller sig till de övergripande målen.

Mål, karaktärer och kvaliteter beskrivs men, då översiktsplanen är ett övergripande styrdokument kvarstår en del avvägningar till senare skeden som kräver hantering ur ett större geografiskt perspektiv än i enskilda detaljplaner.

De fyra olika geografiska målbilderna för Nackas karaktärsområden kan än mer kopplas till de lokala utvecklingsmöjligheterna. Ambition och inriktning för gestaltade livsmiljöer bör till exempel beskrivas i varje geografiskt område för att ge tydligare stöd till efterföljande planering. Att knyta målbilderna till karaktärsområden skulle ge tydligare bild av vad som utgör variationsrika grannskap, karaktärsfulla lokalsamhällen och livfull småstad.

Kapitel 3 lokala utvecklingsmöjligheter

Kapitel 3 Lokala utvecklingsmöjligheter ger i stort stöd för efterföljande planering och lovgivning. Jämfört med befintlig översiktsplan innebär samrådsförslagets formulering ”att viss kompletterande bebyggelse kan tillkomma” att den nya översiktsplanen är mer tillåtande för kompletterande bebyggelser. Den befintliga översiktsplanen har skrivningen ”att någon ny bebyggelse inte planeras inom området, men enstaka kompletteringar kan vara aktuella”. Nämnden anser att den gamla formuleringen bör behållas. Detta gäller för småhusområden förutom Björknäs och Eknäs, där områdesplanerna styr förtätning och avstyckningar tydligare.

I tabellerna i kapitel 3 beskrivs hänsynstaganden. Dessa bör ses över för att vara mer konsekventa. En del hänsynsaspekter såsom skyddsvärda träd bör sannolikt förekomma i alla områden medan andra kan vara mer platsspecifika. Som det är skrivet nu är det svårt att utreda varför viss hänsyn bör tas i ett område men inte andra. I lovgivning kan den önskade hänsynen som beskrivs vidare vara svår att avväga, tolka och konkretisera. Exempelvis hänsyn till spridningssamband för olika naturtyper och arter. Här behövs utökad handledning behövas för hantering vid bygglov. Likaså bör översiktsplanens beskrivningar av teknik och miljö förtydligas exempelvis vad gäller grönytefaktor, hårdgjorda ytor och dagvatten för att kunna hanteras vid lovgivning (särskilt utanför planlagda områden eller i områden med äldre detaljplaner där grönytefaktor och dagvatten ej integrerats).

För bygglovs verksamhet saknas beskrivningar av nuläget, något som är viktigt i utvecklingen när något ska förändras utanför detaljplanelagt område.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Kapitel 4 allmänna intressen och planeringsförutsättningar

Översiktsplanen ger tydlig vägledning för efterföljande planering och bygglovgivning i delar, exempelvis avseende klimatanpassning i kapitel 4. För andra områden exempelvis avvägning mellan allmänna intressen, bostäder kontra höga naturvärden, samt avsnitt om teknik och miljö samt ljud- och ljusföroreningar bör vägledningen stärkas för att underlätta ställningstaganden i efterföljande planläggning och lovgivning.

Att tydliggöra vilka allmänna intressen som är aktuella i respektive områden skulle även underlätta förståelsen samt att konkretisera var intressekonflikter uppstår mellan översiktsplanens mål exempelvis mellan naturvärden och utveckling av verksamhetsområden.

Kartan över attraktiva bebyggelsemiljöer visar större områden kring Orminge Centrum och Fisksätra för sammanhållen bebyggelse än vad som är planerad. Det beror sannolikt på att nyckeltalsområden visas. Det bör förtydligas att tyngdpunkten ligger i utveckling av de centrala delarna för att visa kommunens inriktning.

För avsnittet byggd miljö och landskap finns vägledning för gestaltade livsmiljöer vilket i stället bör integreras som ställningstagande kopplat till de lokala utvecklingsmöjligheterna. För de lokala utvecklingsmöjligheterna kan beskrivning av kultur och konst stärkas som viktig del i utvecklingen.

Det är positivt att kommunens kunskapsunderlag för grön- och blåstruktur stärks med det grön-blå programmet. De gröna och blå perspektiven kan ges tydligare plats i flera av översiktsplanens strategiområden och kärnvärden för att lyfta målkonflikter i utvecklingen redan i översiktsplanen. Avsnittet som rör livskraftig natur och vattenmiljöer saknar vissa viktiga spridningssamband (exempelvis vid Birka) och gröna entréer (exempelvis vid Ryssbergen). Kopplat till grönstrukturen finns även målkonflikter mellan grönska och exempelvis dynamiskt näringsliv där områden i Orminge och Gungviken kommer att skapa ställningstagande i efterföljande planering om avvägningen inte görs i översiktsplanen.

Översiktsplanen kan med fördel ge motivering och stöd för vikten av livskraftig natur och vatten, i kommunen i stort men även i Nackas centrala delar där det är av stor vikt att bibehålla och utveckla spridningskorridorer som är av kommunalt, men även av regionalt och i viss mån nationellt intresse.

Generellt kan social hållbarhet lyftas in i fler av översiktsplanens strategiområden för att visa hur vi når de nationella och regionala målen om jämställdhet och inkluderande samhällen. Konceptet 15-minutersstaden kan förklaras mer utförligt för att stärka förutsättningarna för att planera i enlighet med intentionerna i efterföljande skeden.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Det är positivt att bebyggelse ska anpassas till platsens förutsättningar för att minska behovet av stora ingrepp samt att återanvändning av massor ska om möjligt ske lokalt. Detta kan belysas ytterligare genom att befintliga strukturer och byggnader ses som en resurs i kommunens stads- och tätortsmiljöer. Genom att använda befintliga resurser och låta dessa utvecklas för att möta nya behov i den bebyggda miljön minskar belastningen på miljö och klimat.

Översiktsplanens hantering av klimatpåverkan från föreslagen utveckling kan med fördel konkretiseras ytterligare med strategier för minskad klimatpåverkan inför granskningsskedet.

Översiktsplanen beskriver kortfattat viktiga frågor kopplade till beredskap under avsnittet klimatsmart och robust planering. Beredskapsperspektivet och strategier för hur framtida markanvändning och utveckling kan stärka Nackas beredskap kan med fördel fördjupas.

Nämnden vill lyfta behovet av att översiktsplanen tydligt pekar ut framtiden för kommunens bebyggda öar, främst Gåsöarkipelagen och Tegelön. Nuvarande skrivningar om att ny bebyggelse inte ska tillkomma täcker inte frågor kopplade till vatten och avlopp, kulturhistoriska intressen och högre andel fastboende. Nämnden anser därför att det behövs en tydlig riktning framåt som nämnden kan förhålla sig till.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------